

Uppföljning av LRFs strategiska mål

Halvårsrapport – Första halvåret, 2022

Mål:

- Det reala produktionsvärdet för livsmedel skall växa med tre procent per år i primärledet.

Produktionsvärde: Hög prisnivå ger kraftig real tillväxt

Priserna för såväl produktionsmedel som livsmedelsråvaror har stigit kraftigt i Sverige och globalt som en följd av kriget i Ukraina och sanktionerna mot Ryssland. Jordbruksverkets prisindex visar att det i genomsnitt har varit reala prisökningar med drygt 20 procent både för jordbruksprodukter och för jordbrukets insatsvaror i Sverige. Denna rapport handlar främst om intäktssidan och då medför de högre priserna en kraftig real tillväxt. Prognosen för 2022 är en real tillväxt med 19 procent. Det reala produktionsvärdet hamnar i så fall 46 procent över genomsnittet för basåren 2010-2014. Det är långt över målet med en real tillväxt på 26,7 procent för 2022, men merparten av den reala tillväxten i sektorn äts upp av prisökningar på insatsvaror. Volymen prognostiseras öka med 2 procent och det främst till följd av högre skörd. Huvuddelen av tillväxten är alltså kopplad till högre priser.

Volym: Högre skörd, mer ägg men lägre volym mjölk och lamm

Skörden beräknas generellt vara högre 2022 än året innan. Jordbruksverkets prognos anger att det kan handla om 5,5 miljoner ton spannmål och 420 000 ton oljeväxter. Det är 11 respektive 23 procent mer än förra året. Lantmännen ligger något lägre i sin prognos men även de klart högre än 2021. Foderärt och åkerböna beräknas också öka kraftig genom ökad areal. Skörden av potatis och andra trädgårdsgrödor är osäker men beräknas vara oförändrad eller öka svagt. Det är egentligen bara sockerbeterna som kan minska lite och det till följd av rekordhöga hektarskördar 2021. Bland animalierna sticker äggen ut med en kraftig ökning. Det handlar emellertid om en återhämtning av produktion som föll bort vid utbrottet av fågelinfluensa 2021. Kyckling ökar också medan lamm och mjölk tappar volym. Sammanvägt med fasta priser är prognosen att den producerade volymen blir två procent högre än 2021.

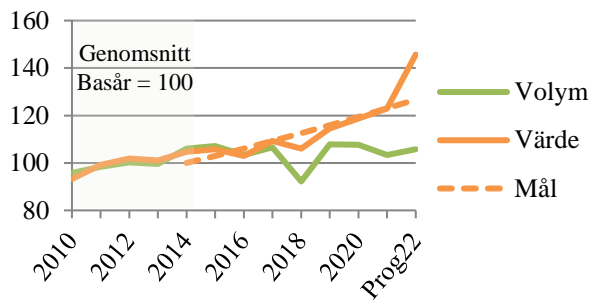
Priser: Högre kostnader men också högre produktpris

Redan hösten 2021 började priserna stiga för många produktionsmedel men också för ett antal produkter. Det var dock bara början. När Ryssland invaderade Ukraina och västvärlden införde sanktioner mot Ryssland rusade priserna i höjden. Globalt begränsad tillgång till energi och gödning kombinerat med utebliven export av spannmål från Ukraina och Ryssland drev upp världsmarknadspriset för spannmål. Det har sedan fortplantat sig till Sverige och till många andra produkter. Högre pris för spannmål och soja har drivit upp priset på foder och det har sedan med viss fördröjning medfört att även priserna för animalieprodukter ökat. Jordbruksverkets prisindex visar att produktpriserna nästan ökat lika mycket som priset för produktionsmedlen. En real ökning på 20 respektive 23 procent under första halvåret. Nominellt är ökningen större eftersom även inflationen tagit fart.

Export: Ökat exportvärde under första halvåret

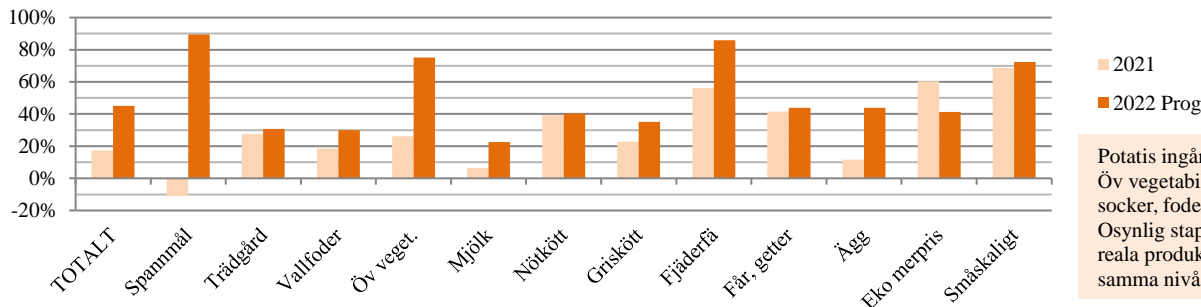
Exportvärdet ökade med 13 procent under första halvåret vilket omräknat med inflationen gav en real värdeökning på 7 procent. Ökningen var 400 miljoner kronor i jordbruksledet. 340 miljoner gällde mjölk och grädde, 60 miljoner ägg och 60 miljoner kött. Köttkonserver, fodermedel, socker och ost ökade också i exportvärde. Exportvärdet för omalen spannmål minskade med 225 miljoner kronor som en följd av den låga skörden hösten 2021. Ökningen för äggen hänger samman med en återgång till mer normal produktion efter produktionsbortfallet som orsakats av fågelinfluensan året innan. Sammantaget låg det reala exportvärdet 35 procent högre under första halvåret i år än under basåren 2010-2014. Exportvärdet har räknats om till jordbruksledet genom en schablonmässig rensning från produkter utan svensk råvara och från förädlingsvärden som stannar i förädlingsledet.

Värde (realt) och volym, index:

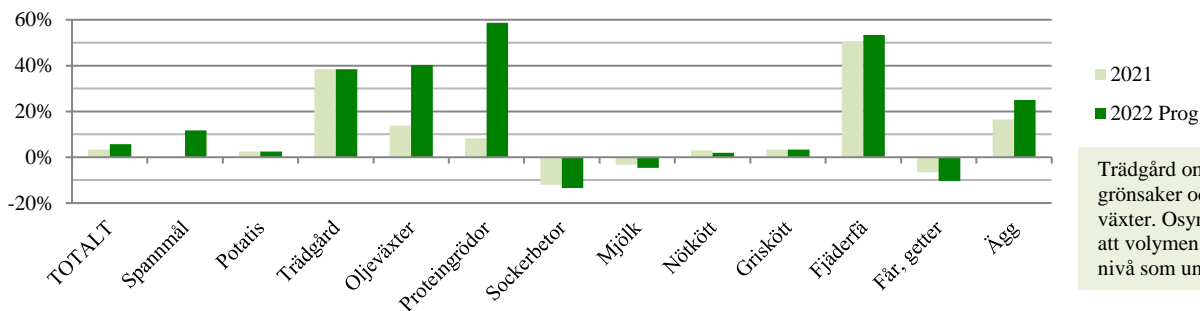
LRFs strategiska mål startar i ett genomsnittligt värde för åren 2010-2014. Det ligger som index hundra i diagrammet. 2014 var både värdet och volymen högre än genomsnittet för perioden vilket innebär att måluppfyllelsen var god i startpunkten. Från 2014 och framåt är målet att det reala värdet skall öka med tre procent per år. Räknat med en ränta på ränta effekt innebär det att målet är 26,7 procent för 2022 jämfört med basåren. Prognosen är att produktionsvärdet ökar med 19 procent under 2022 jämfört med 2021. Målet kommer i så fall uppnås med god marginal och hamna 46 procent över basåren.

Produktionsvärdets utveckling jämfört med basåren 2010-2014:

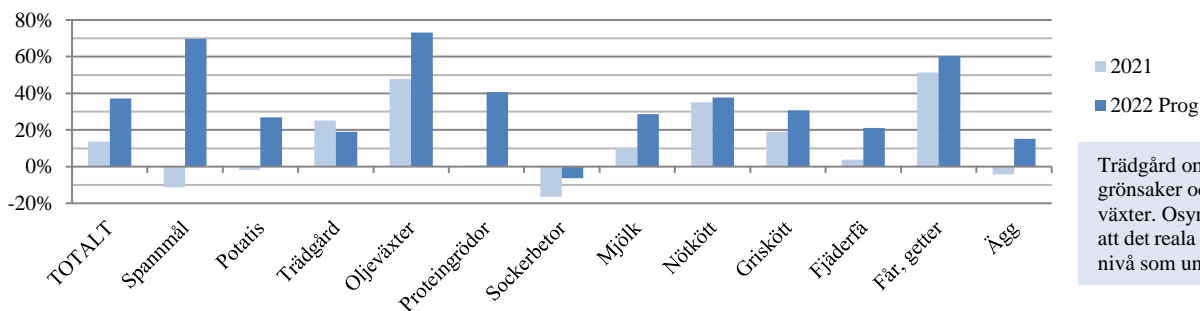
Potatis ingår i trädgård. Öv. vegetabilier är oljevaxter, socker, foderärt och åkerböna. Osynlig stapel betyder att det reala produktionsvärdet är på samma nivå som basåren.

Volymutvecklingen jämfört med basåren 2010-2014:

Trädgård omfattar frukt, bär, grönsaker och prydnadsväxter. Osynlig stapel betyder att volymen är på samma nivå som under basåren.

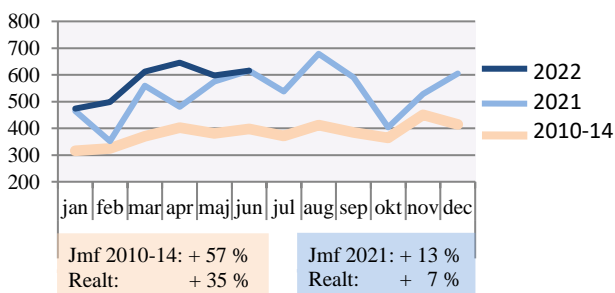
Real prisutvecklingen jämfört med basåren 2010-2014:

Trädgård omfattar frukt, bär, grönsaker och prydnadsväxter. Osynlig stapel betyder att det reala priset är på samma nivå som under basåren.

Exportutvecklingen:

Export av jordbruksvaror och livsmedel (värde i jordbruksledet, milj kr nominellt)

Prisutvecklingen:

Prisutveckling, realt index (Genomsnittet 2010-2014 = 100)

